

Teologisk dannelse version 2.0

“Hvis en enkelt teologisk kandidat er forberedt på den multireligiøse situation, han eller hun kommer ud i efter sit studie, så er det ikke universitetets skyld”. Sådan lød det på et møde om teologisk uddannelse i Danmark – fra en professor ved det teologiske fakultet i København. Det er en udtalelse, der nok kan få nogle til at undre sig – blandt de menighedsråd, der skal ansætte nyuddannede kandidater og blandt præster og provster og biskopper, der skal være kolleger med de nyuddannede kandidater: Står det så galt til?

Det gør det forhåbentlig ikke. Den situation, der hentydes til, er den, at unge i dag som en selvfølge udfordres i et åbent religiøst marked. Det kan man vælge at se bort fra – men benægte det kan man vanskeligt: Verden er også set med religiøse briller skruet helt anderledes sammen end dengang, forældre- og bedsteforældergenerationen trådte deres barnesko.

Går det fx an i 2011, at man kan blive teologisk kandidat uden at have talt med en muslim, en buddhist eller en ateist?

Den situation ruster det historisk anlagte teologiske studium ikke til ifølge professor Jørgen S. Nielsen. Hans forskningsområde er islam i Danmark, og ordene faldt på et møde arrangeret af Samtaleforum for kristne og muslimer. Det spørgsmål, der var til diskussion på mødet, var først og fremmest behovet for en dansk imamuddannelse som et alternativ til imamer, der som sendebud fra en fjern profet flyves ind uden kendskab til hverken dansk sprog og kultur eller til forhold i det moderne vesten. Behovet er der, men som flere af deltagerne i mødet anførte, så er markedet for imamer i Danmark trods alt også ret begrænset: Dels er der ikke

mange moskeer, der faktisk er i stand til at lønne en imam, og dels er der en stor andel af moskeer, der af forskellige årsager aldrig ville drømme om at aftage en imam med en dansk imam-uddannelse.

Som det fremgår af Jørgen S. Niensens udtalelse, så er der imidlertid også en dimension af denne diskussion, som peger tilbage på uddannelsen af teologiske kandidater til ansættelse i folkekirken. Går det fx an i 2011, at man kan blive teologisk kandidat uden at have talt med en muslim, en buddhist eller en ateist? Rent faktisk at have været i clinch med et menneske, der ser troen i et andet perspektiv? At have forsøgt at forklare, hvad kristendom går ud på til et menneske med helt andre forudsætninger?

Det handler ikke om, at universitetsteologien skal være mindre akademisk eller mere religionsvidenskabelig i den forstand, at den kun vil tage på kristendom og de andre religioner med pincet og i strakt arm. Set herfra handler det om at videreudvikle en samtalende teologisk faglighed i et samfund, hvor kristendommen ikke er alene på markedet.

Det er også en opgave for universiteterne. I den teologiske faglighed kan man ikke negligere kirken. Der er altså i en vis forstand stadig en sandhed i, at der drives teologi, fordi der skal prædikes på søndag. Men hvis kristendommen skal have en chance, så må vi også i snak, sætte sandhederne i spil. Og hvis en teologisk kandidat kan tale med muslimer, buddhister og ateister, så kan hun vel også tale med konfirmander og andre medlemmer af folkekirken, som ikke ligefrem går og længes efter kun at blive talt til – men gerne vil tale med om, hvad der brænder på og betyder noget. I snak, altså!